

TÍNH PHỔ QUÁT, HÀI HOÀ VÀ CÔNG BẰNG TRONG DỰ THẢO LUẬT THUẾ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT 2024

TS NGUYỄN QUỐC VIỆT

Tính phổ quát trong xác định danh mục, chủ thể của thuế tiêu thụ đặc biệt:

- Danh mục hàng hóa, dịch vụ chịu thuế TTĐB được quy định cụ thể trong Luật thuế tiêu thụ đặc biệt và được điều chỉnh theo thời gian, phù hợp với tình hình kinh tế - xã hội.
- Áp dụng đối với mọi tổ chức, cá nhân và trên phạm vi toàn quốc: Thuế TTĐB được áp dụng đối với mọi tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh, nhập khẩu, xuất khẩu các hàng hóa, dịch vụ chịu thuế TTĐB.

Ngành đồ uống sụt giảm mạnh doanh thu, lợi nhuận

Báo Thanh niên | 15/03/2024

Theo Hiệp hội Bia - Rượu - Nước giải khát Việt Nam (VBA), vài năm trở lại đây, ngành đồ uống (bia, rượu, nước giải khát) gặp rất nhiều khó khăn do Covid-19, các cuộc xung đột trên thế giới.

Đến nay, ngành đã và đang ghi nhận sự sụt giảm mạnh doanh thu, lợi nhuận. Kéo theo đó, cả các hệ thống thương mại, nhà hàng, khu vui chơi giải trí, vận tải, chuỗi cung ứng đều vào đều chịu tác động gián tiếp, một số chỉ tiêu thậm chí giảm tới 30 - 40%.

(PLVN) - Tính đến 30/6/2024, trong khi chỉ số tồn kho toàn ngành công nghiệp chế biến, chế tạo chỉ tăng 9,6% so với cùng thời điểm năm trước, thì chỉ số tồn kho của ngành đồ uống (rượu, bia, nước giải khát) tăng gần 30%.

Công bố của Tổng cục Thống kê cho biết, chỉ số tồn kho toàn ngành công nghiệp chế biến, chế tạo ước tính tại thời điểm 30/6/2024 tăng 7,6% so với cùng thời điểm tháng trước và tăng 9,6% so với cùng thời điểm năm trước. Tỷ lệ tồn kho toàn ngành chế biến, chế tạo bình quân 6 tháng đầu năm 2024 là 76,9% (bình quân 6 tháng đầu năm 2023 là 83,1%).

Mặc dù tỷ số tồn kho bình quân toàn ngành có xu hướng giảm nhưng chỉ số tồn kho của ngành đồ uống lại đang có xu hướng tăng và là một hàng có tỷ lệ tồn kho cao nhất hiện nay. Cụ thể, tính tại thời điểm 30/6/2024, chỉ số tồn kho ngành đồ uống đã đạt 128,9% so với cùng thời điểm năm trước, tăng gần 28,9%.

Trong khi đó, ngành sản xuất thực phẩm chỉ tăng 13,6%. Các ngành khác (sản xuất thuốc lá, dệt, sản xuất trang phục...) chỉ số tồn kho đều giảm so với cùng thời điểm năm trước (ngành thuốc lá giảm 0,6%, dệt, sản xuất trang phục giảm 23,3%, trang phục giảm 4,4%...)

Tính phổ quát trong xác định phương pháp tính thuế tiêu thụ đặc biệt:

- Đảm bảo sự hài hòa với các quy định về phương pháp tính thuế của các nước trong khu vực và trên thế giới.
- Lộ trình áp dụng tăng thuế cũng cần đơn giản, dễ hiểu, dễ thực hiện và thuận tiện từ quá trình triển khai thực hiện bởi các bên liên quan cho đến việc quản lý, kiểm tra, thanh tra thuế.

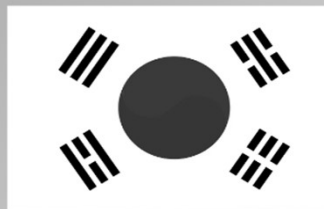
Thận trọng, kỹ lưỡng khi điều chỉnh chính sách

Kinh nghiệm cải cách hệ thống thuế trên thế giới cũng chỉ ra rằng, Chính phủ cần phải rất thận trọng trong quá trình xây dựng, ban hành chính sách thuế tiêu thụ đặc biệt; tuyệt đối không được vội vàng thay đổi đột ngột.

Chính sách đưa ra phải đảm bảo công bằng trong cạnh tranh giữa các doanh nghiệp hiện hữu. Mọi sự thay đổi cần được đánh giá tác động kỹ càng, chi tiết một cách khoa học, trong đó, việc nghiên cứu kỹ độ co giãn của cầu là hết sức cấp thiết.

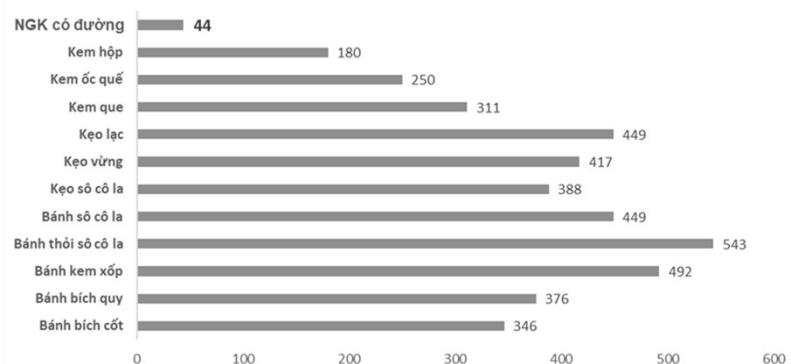
T nghiên cứu tổng hợp CIEM

=> Nước này đã xây dựng hệ thống thuế tuyệt đối đơn bậc dựa vào đơn vị tiêu thụ; xây dựng thuế tự động điều chỉnh theo lạm phát; dự đoán tốt hơn doanh thu từ thuế và thiết lập mức thuế hiệu quả.

Tính phù hợp và hiệu quả trong xác định đối tượng thuế tiêu thụ đặc biệt:

- Luật thuế TTĐB phải thực sự điều tiết được tiêu dùng – mục tiêu cao nhất của sắc thuế này, hạn chế tiêu dùng các loại hàng hóa, dịch vụ xa xỉ, có hại cho sức khỏe hoặc có tác động tiêu cực đến môi trường, xã hội.

Nguồn: Viện dinh dưỡng, 2007

Tính phù hợp và hiệu quả trong xác định đối tượng thuế tiêu thụ đặc biệt:

- Mức thuế TTĐB cần được xác định hợp lý để vừa đủ sức điều tiết tiêu dùng nhưng cũng không ảnh hưởng tiêu cực đến hoạt động sản xuất, kinh doanh và đời sống của người dân.
 - Mức thuế TTĐB cần được xác định hợp lý để đảm bảo thu ngân sách nhà nước hiệu quả nhưng cũng không gây áp lực lên các yếu tố vĩ mô của nền kinh tế như lạm phát.
- theo Stiglitz (1986), Mankiw (2010) thì chính sách thuế đánh vào mặt hàng có cầu co giãn mạnh theo giá có nguy cơ dẫn đến tổng tiền thu thuế thấp, và tổn thất xã hội cao (Mccarten & Stotsky, 1995).
- Vương quốc Anh:** Đầu năm 2023 tăng thuế đối với rượu → Doanh số bán rượu giảm 20% => trong nửa năm nguồn thu thuế từ rượu giảm 108 triệu bảng Anh → Cuối năm 2023 dừng tăng thuế (Nguồn: Bloomberg, 2023; Chính phủ Anh, 2024)
 - Úc:** Dự tính thất thu ngân sách 170 triệu đô la Úc (khoảng 114 triệu đô la Mỹ) do tăng thuế rượu (Nguồn: Spirits Business, 2023)
 - Hy Lạp:**
 - 2009 - 2010: Tăng thuế rượu mạnh 125% → Thu ngân sách giảm từ 280 triệu EUR còn 272 triệu EUR
 - 2016: Tăng thuế rượu vang → Thị phần rượu vang bất hợp pháp tăng 70%, doanh thu rượu vang hợp pháp giảm 40% (Nguồn: Euractive, 2017)

Tính công bằng trong xác định đối tượng chịu thuế tiêu thụ đặc biệt:

- Luật thuế TTĐB cần đảm bảo sự công bằng trong việc thu thuế đối với mọi tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh, nhập khẩu, xuất khẩu các hàng hóa, dịch vụ chịu thuế TTĐB.
- Danh mục hàng hóa, dịch vụ chịu thuế TTĐB và mức thuế áp dụng cần được quy định rõ ràng, minh bạch để tạo điều kiện thuận lợi cho việc chấp hành pháp luật thuế.

Kinh nghiệm quốc tế: Tăng thuế → Người tiêu dùng chuyển sang các sản phẩm có giá rẻ hơn, bao gồm cả sản phẩm phi chính thức → Thất thu thuế

- Rượu phi chính thức: 64% tổng lượng tiêu thụ rượu ở Việt Nam
- Rượu phi chính thức tiềm ẩn nhiều nguy cơ đối với sức khỏe cộng đồng:
 - Rượu phi chính thức = Sản phẩm giá rẻ, không được kiểm soát về chất lượng
 - Nhóm đối tượng là người có thu nhập không cao, khả năng chi trả cho chăm sóc sức khỏe hạn chế

SỨC KHỎE | Bác sĩ online | Thuốc đút

Chưa đủ bằng chứng kết luận nước giải khát có đường là nguyên nhân gây thừa cân béo phì?

11/04/2024 | 17:16

Chế độ dinh dưỡng thiếu hợp lý có liên quan mật thiết đến việc gia tăng các bệnh mãn tính như béo phì, đái tháo đường, cao huyết áp... Để phòng, chống hiệu quả, giải pháp quan trọng là đẩy mạnh giáo dục và truyền thông về dinh dưỡng hợp lý, quản lý dân nhân dinh dưỡng một cách chặt chẽ...

Mất cân bằng năng lượng gây thừa cân, béo phì